

Я вважаю, що ці та багато інших факторів безпосередньо впливають на стан нашого здоров'я. Більшість з них спричинені нашим негативним впливом на стан навколишнього середовища впродовж десятків років і століть. Через це ми вже починаємо пожинати наслідки бездумного ставлення до природи. На мою думку, для того щоб стан довкілля почав налагоджуватися потрібно кожному почати розуміти, що природа нашої планети це безцінний дар, адже великі зміни починаються з маленьких кроків.

Література

1. Глобальне потепління : блог. URL: <https://karbon-cns.com.ua/uk/global-nerpotepliinnya.html> (дата звернення: 28.09.2020).
2. Лекція 4. Тема 4. Глобальні проблеми біосфери: URL: <http://emoev.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/04/%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-3.doc> (дата звернення: 28.09.2020).
3. Малимон С. С. Основи екології : підручник. Нова Книга, 2008. 237 с. URL: http://agrokom.at.ua/Oxpimenko/eco/osnovi_ekologiji_pidruchnik_mlimon.pdf (дата звернення: 28.09.2020).
4. Національний екологічний центр України. Зміна клімату: сайт. URL: <https://necu.org.ua/climate/> (дата звернення: 28.09.2020).
5. Опара Н. М., Дударь Н. І. Навколишнє середовище і здоров'я людини: стаття. Полтава, 3 с.
6. Сталінська І. В. Конспект лекцій з дисципліни «Забезпечення екологічної безпеки» : підручник. ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 87 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/147455445.pdf> (дата звернення: 28.09.2020).
7. Фундюр Н. Небезпека руйнування озонового шару атмосфери: сайт. URL: <https://www.bsmu.edu.ua/blog/1422-ozonovyj-shar/> (дата звернення: 28.09.2020).

ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ЧИННИКІВ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

*Бейгул І.О., Шишкіна О.М.
Дніпровський державний технічний університет*

XXI століття характеризується зростанням дії антропогенних чинників на людину. Поява нових технологій, джерел енергії і матеріалів, упровадження у виробництво найновіших досягнень науки і техніки призвели до глобальних змін у житті суспільства. З одного боку, вдосконалення технологій і зростання виробництва сприяють більш повному задоволенню потреб людей, збільшенню комфорту, виробництва продуктів харчування тощо. З іншого боку, забруднюється повітря, земля і вода, знищуються ліси, зменшується озоновий шар Землі, з'являються тисячі нових хімічних сполук, що, без сумніву, негативно впливає на здоров'я людей, зменшує тривалість життя, ставить під загрозу існування людини як біологічного виду [2].

Упродовж останніх років антропогенне навантаження на довкілля в багатьох регіонах країни є небезпечним для здоров'я. Залежно від інтенсивності факторів дії довкілля на здоров'я розмежовують зони надзвичайної екологічної ситуації і зони екологічного лиха. Екологічний стан таких

зон оцінюється за комплексом показників, зокрема, за структурою захворюваності дорослого і дитячого населення, смертністю, частотою вроджених вад, генетичних порушень, порушень імунної системи, концентрацією токсичних речовин у різних біологічних середовищах людини тощо [1].

Досліджуючи вплив факторів навколишнього середовища на показники здоров'я, слід дотримуватися таких схем: 1) чинник середовища – показник здоров'я; 2) чинник середовища – комплекс показників здоров'я; 3) комплекс чинників – показник здоров'я; 4) комплекс чинників – комплекс показників здоров'я.

Аналізуючи вплив негативних екологічних (антропогенних) факторів на основні показники здоров'я населення, можна виділити наступні напрями: – на соматичному рівні – погіршення стану здоров'я в результаті несприятливої антропогенної екологічної ситуації, несприятливих умов трудової діяльності; – на психічному рівні – погіршення стану здоров'я внаслідок тривалої соціально-екологічної напруженості, стресових ситуацій, зумовлених техногенними аваріями і катастрофами; – на соціальному рівні – невідповідність між обсягом і якістю доступних медичних послуг і реальним станом здоров'я населення, обумовленими впливом антропогенного екологічної ситуації; погіршення демографічних показників – зниження тривалості і якості життя, зменшення народжуваності, зростання захворюваності і смертності.

У медичній екології поділяють захворювання, що пов'язані з дією навколишнього середовища на дві групи: 1) екологічнозалежні – захворювання неспецифічного характеру, що виникають та тлі зміненого середовища. При цьому екологічні фактори провокують патогенетичні механізми хвороби та ускладнюють її перебіг. Як наслідок відбувається зростання загальної захворюваності, серцево-судинної, онкологічної, ендокринної, дитячої, патології вагітності, порушень внутрішньоутробного розвитку плода тощо); 2) екологічнозумовлені – захворювання специфічного характеру, коли екологічний фактор є етіологічним чинником захворювання (ендемичні захворювання, природно-вогнищеві захворювання, інфекції, захворювання, зумовлені дією шкідливих хімічних речовин, радіації, біологічних алергенів).

На сьогодні існує безліч шляхів усунення і попередження екологічних загроз і викликів. Вагоме місце серед них посідають морально-етичні та екологічні парадигми здоров'я, згідно з якими здоров'я – це справа особистого і суспільного вибору моральних цінностей, взаємовідношення між людиною і довкіллям, ставлення до свого здоров'я. Свідомість людини має бути скерована на збереження довкілля і свого здоров'я, на контроль і відповідальність за власне здоров'я. Людина може бути здоровою лише в здоровому довкіллі.

Література

1. Бейгул І.О. Вплив екологічних чинників на здоров'я людини / І.О.Бейгул, О.М. Шишкіна // Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції / За загальною редакцією проф. Пилипенка С.В. – Полтава: Астрія, 2018. – С. 194–195.
2. Коцур Н.І. Екологічні ризики і здоров'я людини: сучасні проблеми та шляхи розв'язання / Н.І Коцур // Молодий вчений, 2016. – № 9.1(36.1) вересень. – С. 91–94.